

Boris Kuhar, Odmirajoči stari svet vasi. Poljudno znanstvena razprava. Redna knjiga Prešernove družbe, Ljubljana 1972. Strani 218.

Knjižica, ki pomeni poljudno prirejeno izdajo avtorjeve doktorske disertacije, obravnava, predvsem z vidika etnografa (ljudskega stavbarstva, gospodarstva, prehrane, noše in šeg), Škocjanske hribe, zaostalo in odmaknjeno področje na Dolenjskem, med Turjakom in Radenskim poljem). Bogata je z nabranim gradivom, ki je bilo svoj čas tudi razstavljeno na posebni razstavi Etnografskega muzeja v Ljubljani. Dobra stran knjige, v razliko z marsikaterim drugim, bolj »nabiralniškim« etnografskim delom, je v aktualizaciji tematike, saj se razen z gospodarstvom s te strani avtor precej ukvarja tudi s pojavom deagrarizacije (prim. odstavek »Ko kmet ni več kmet«).

France Planina, Skofja Loka s Poljansko in Selško dolino. Izdal in založil Odbor za proslavo tisočletnice Loke decembra 1972. Strani 197.

Knjiga je popravljena in dopolnjena, tako po vsebini kakor po opremi, izdaja zaslužnih avtorjevih knjižic »Skofja Loka z bližnjo okolico« in »Poljanska in Selška dolina«, ki ju je izdala Mladinska knjiga v Ljubljani leta 1962.

Milan Natek, Vpliv industrializacije na agrarno pokrajino v Velenjski kotlini. Zgodovinski časopis XXV, 3/4, 1971, str. 251—270.

Gre za avtorjev referat na zborovanju slovenskih zgodovinarjev v Velenju. Preoblikovalni vplivi industrializacije so predstavljeni v proučitvi razvoja zemljiškoposessnih razmer v razdobju 1880—1960, sprememb v zemljiških kategorijah v razdobju 1826—1969 ter rasti prebivalstva in števila hiš v razdobju 1869—1970.

Milan Natek, Zaposlovanje delavcev s celjskega področja v tujini. Celjski zbornik 1971—1972, str. 145—180.

Avtor, ki se je že v več svojih prispevkih ukvarjal z demografskimi in še posebej z migracijskimi pojavi na celjskem območju, nam v tej študiji izčrpno predstavlja pojav »zdomstva« na tem področju.

Milan Natek, Uticaj deagrarizacije na prirodno i migracijsko kretanje stanovništva u SR Sloveniji u periodu od 1961 do 1970 godine. Zbornik na jugoslovenskiot simpozium za problemite na selskote naselbi i zemlodelskoto proizvodstvo. 11., 15. maj 1972 Ohrid. Skopje 1972, str. 61—75.

Anton Sore, Počitniške hišice in počitniška naselja v porečju Savinje. Celjski zbornik 1971—1972, str. 451—475.

Vladimir Bračič, Razvojni problemi družbenega sektorja kmetijstva v SR Sloveniji ob primeru kmetijskega kombinata Ptuj. ČZN, Maribor, Nova vrsta, 8 (XLIII), 1972, 1, str. 75—99.

Ena od redkih slovenskih geografskih študij o socialističnem sektorju kmetijstva.

M. Zgonik, Delež falske graščinske posesti pri razvoju gospodarstva in preoblikovanju pokrajine na lovrenškem in ruškem Pohorju v 19. stoletju. ČZN, Maribor, Nova vrsta 8 (XLIII), 1972, 1, str. 75—99.

Ceprav v bistvu zgodovinska, je študija zelo pomembna za razumevanje novejšega razvoja kulturne pokrajine v tem delu Pohorja. Razloži nam marsikatero potezo te pokrajine, ki je bila pod konstruktivnim ali destruktivnim vplivom falske graščinske posesti (glažute, fužine, ogljarstvo, trgovina z lesom, žage, drče, pogozdovanje, osnove industrije v Rušah itd.).

Vanek Šiftar, Vas Motvarjevci in njeni prebivalci. ČZN, Maribor, Nova vrsta, 7 (XLII), 1971, 2, str. 294—319.

V študiji so objavljeni rezultati avtorjevih terenskih, sociološko-etnoloških raziskav v eni od najsovojevrstnejših vasi severovzhodnega Prekmurja s pretežno kalvinskim prebivalstvom.

Peter Fister, Naselbinske oblike od Jezerskega do Bitenj. Kranjski zbornik 1970, izd. skupščina občine Kranj, 1970, str. 268—287.

Ob dobrem poznavanju dosedanje literature (Melik, Ilesič, Mušič) postavlja avtor razprave obilo lastnih ugotovitev in domnev. O nekaterih med njimi bo treba seveda še razpravljati. Tako je razprava vredna avtorjeva podmena o »dominantni legii gorenjskih gruščastih vasi, morda je tudi »kolonizacijski značaj« vrstnih in občestnih vasi preširoko zajet.

S. I.